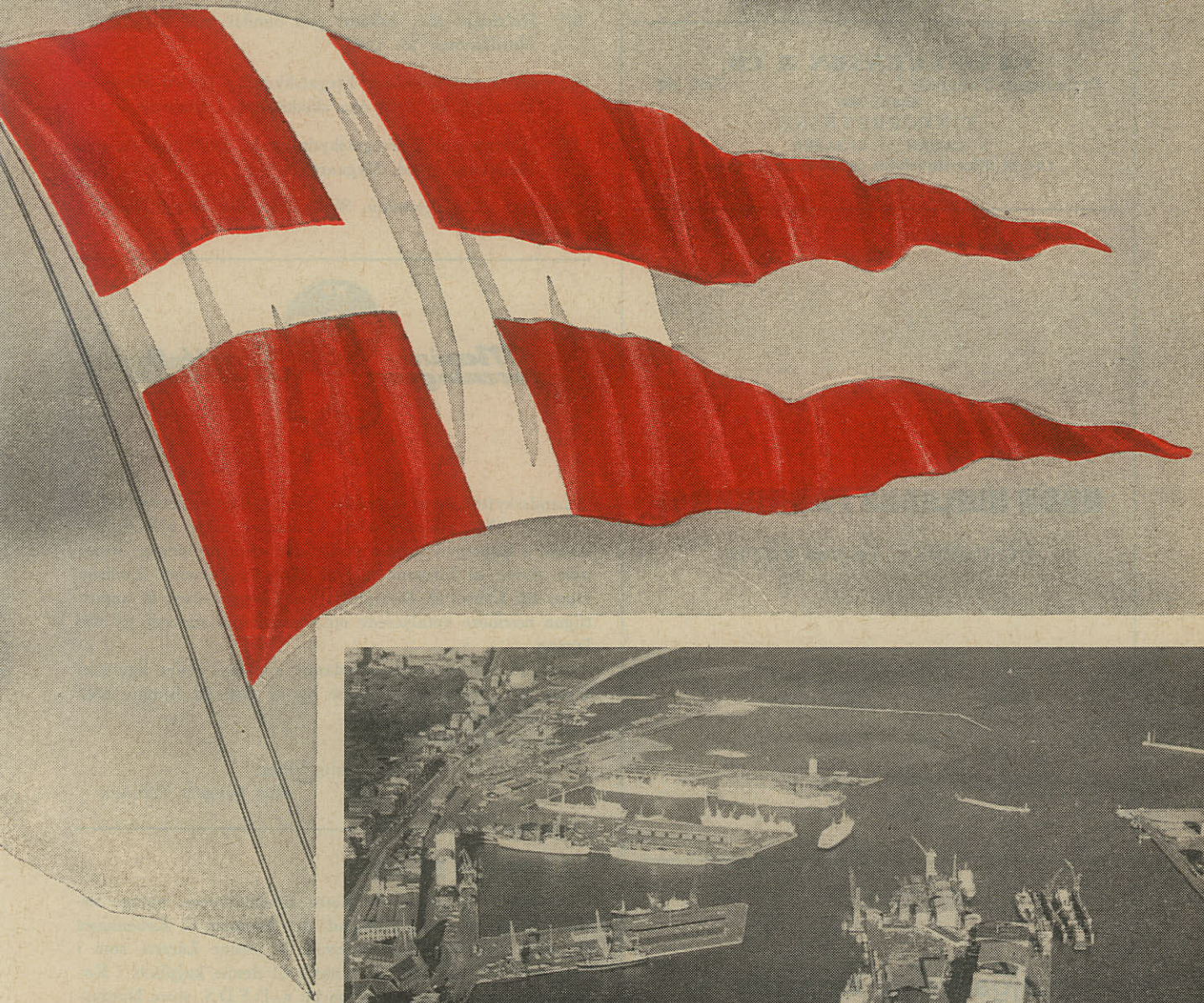
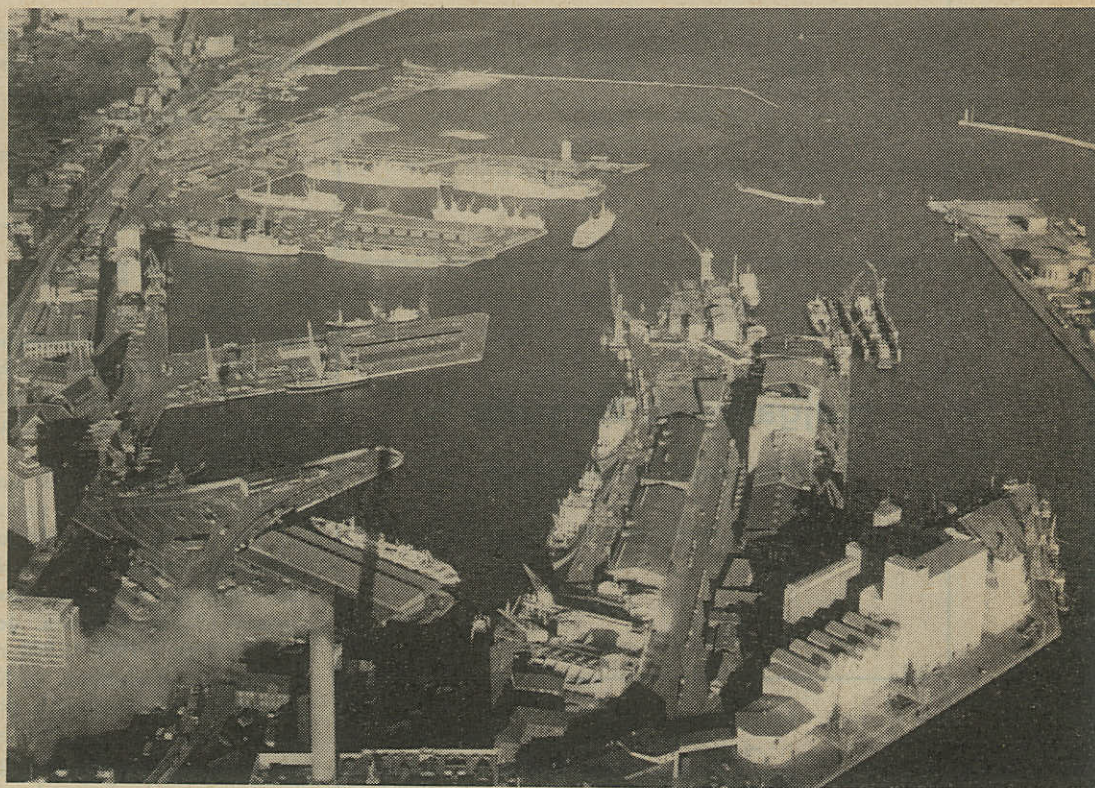

UNDER DANNEBROG

**ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART**

Hefte 2 - April
53. aarg. - 1966

Udsigt over Århus havn.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Nørregade 28 . København K

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

HØDE NIELSENS FABRIKER %

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

J. Chr. Andersen **OST**

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Marineforeningens Kalender

- 5/5 *Kongens Lyngby* afd. sæsonafslutning paa »Lottenborg« med underholdning og dans til god musik.
- 5/5 (Danmarks Befrielsesdag) afholder *Glostrup/Taastrup* afd. medlemsmøde.
- 6/5 *Helsingør* afd. fisketur paa Sundet med afgang fra Nordhavnen kl. 0800.
- 19/5 *Skive* afd. afholder Fregatskydning (Kristi Himmelfartsdag) kl. 1000 paa skydebanen i Braarup.
- 12/6 *Helsingør* afd. Fregatskydning kl. 0900 paa de nye skydebaner ved Nygaard.

Randers afd.s skyttelav. Skydeaften den første fredag i hver maaned.

Landsskyttestævnet afholdes, som tidligere bekendtgjort, den 11/9 1966 i København. Vi haaber at se alle skyttelavene i København, men skulle der være problemer, bedes man skrive til formanden, *Ove Gregers Petersen*, Emdrup Huse 16, Kbhvn Ø. Iøvrigt vil der i begyndelsen af august tilgaa nærmere detaljerede oplysninger om stævnet til alle lavene.

Skytter, der eventuelt vil danne nye lav, bedes ligeledes skrive til ovennævnte adresse og vi skal da hjælpe med raad og daad.

Paa gensyn allesammen.

Med venlig hilsen

Ove Gregers Petersen.

LARSENS PLADS

Navnet er kendt af de fleste københavnere, mange søfolk og en hel del nordmænd, der kommer til København fra Oslo ad søvejen, men hvem er denne *Larsen*, som i mere end 100 aar har givet navn til denne kajplads i Københavns gamle havn, hvor nu bl. a. D.F.D.S. store Norgesbaade lægger til.

Lars Larsen var reder og værfstsejer. Han var født i 1758 i København, som søn af en silkevæver, senere brygger, og han hørte til inderkredsen af de københavnske storkøbmænd. I aarenes løb købte han en del grunde, bl. andet det areal øst for Toldbodgade, som i dag bærer navnet Larsens Plads. Grunden, der laa lige bag Amalienborg Slot, kostede i 1802 42.000 rigsdaler, men det viste sig at være en god forretning, da Københavns Havn senere skulle udvides og Larsen døde i 1844 som en hovedrig mand, — men hvorfor een af »Holmens Lastdragere«, en slup paa 61 tons, bygget 1829 og udgaaet 1883, og som var under kommando under begge de sønderjyske krige, bar det mærkelige skibsnavn LARSENS PLADS, kan vist ikke forklares paa anden maade, end at sluppen var bygget paa skibsværftet paa *Larsens Plads*.

Sendemandsmødet 1966

Som traditionen byder, stævner Marineforeningens Sendemænd ogsaa i aar til landsmødet i den lyse maj maaned. Ligesom sidste aar finder mødet ogsaa i aar sted i Jylland, i landsdelens hovedstad: Aarhus.

Fra den derværende afdeling er der gjort store forarbejder med tilrettelæggelsen af vort aarsmøde efter de snart mangeaarige, uskrevne regler: lørdagens arrangementer forestaas af værtsafdelingen, og her byder Aarhus afdelingen paa en kammeratlig sammenkomst i »Søsporten« ved Aarhus lystbaadehavn, hvor den har sin Marinestue.

Ansvaret for søndagens program paahviler til gengæld Hovedbestyrelsen, som naturligvis i denne sag er i nøje samarbejde med lokalafdelingen, der bl. a. forestaar bus-turen for damerne og desuden anbefaler besøg paa bryggeriet »Ceres«, hvor den store model af fuldriggeren CUTTY SARK kan beses lørdag emd.

Tidligere tiders parade gennem Sendemandsbyen kan beklageligvis ikke mere gennemføres. Dels paa grund af selve Sendemandsmødets omlægning til formiddagsmøde, for at alle i vor bilprægede tidsalder kan naa hjem fra mødet i løbet af søndagen — men ogsaa fordi helligdagslovens bestemmelser forbyder offentlig musik paa søndage m. m. inden kl. 1600. I en enkelt østjysk by har en organisation ladet spørgsmaalet prøve for retten, men der var intet at gøre, loven gælder for os alle.

Ganske vist sætter musikken saa sandelig et festligt præg over et større festarrangement, men vi maa huske, at dagens hovedpunkt fortsat er selve *Sendemandsmødet*. Musikken er mere knyttet til det udvendige, men den maa nu undværes, selv om *Hjørring* afdelingens dygtige Musikkorps havde haabet ved denne lejlighed at kunne give en prøve paa sin kunnen over for kammeraterne fra hele landet. Imidlertid kan Sendemandsmødet trods manglende

musik alligevel blive en festlig sammenkomst, hvor der udover foreningsbetonede diskussioner ogsaa kan blive tid til at dyrke kammeratskabet.

Teknik og rationalisering er løsenet i vor forhastede tid. Vi ser det ogsaa inden for Søværnet, som i aar venter at kunne tage de to nye fregatter HERLUF TROLLE og PEDER SKRAM under kommando, ligesom torpedovaabnet udvides med gasturbinemotorbaade. Vi hører ogsaa om det inden for søfart, fiskeri og skibbygning, vigtige erhvervsgrøene af vital betydning for vort lands eksistens.

De to nye fregatter bærer navne, der havde god klang i Orlogsflaaden i begyndelsen af dette aarhundrede. Mange af Marineforeningens medlemmer har tjent om bord i skibe, der har baaret disse navne, hvorfor samhørighedsfølelsen og navneligheden letter overgangen til den nye tids mekaniserede vidundere.

Skibsfarten bygger kæmpetankere og baserer sig paa moderne laste- og lossemetoder. Staalkuttere, nylonovværk og meget andet moderne grej dukker op inden for fiskerikredse, men man maa stadig erindre, at det gamle havde sin betydning, da det i en tidligere udviklingsperiode var nyt og moderne. Derfor er det værd at bevare minder om tidligere tiders arbejdsmetoder og -materiel, om skibstyper af alle arter fra vikingeskibe til veterandampere — kun skade, at det ikke har været muligt at bevare en prøve paa de smukke gamle orlogsskibe med deres takkel og tov.

Minderne om vore forfædre og deres indsats med samtidigt, ofte primitivt materiel maalt med vor tids alen, er derfor værd at bevare og ære, saaledes som det ogsaa er nævnt i Marineforeningens formaalsparagraf, ikke mindst i kammeratskabets aand og kreds.

Vel mødt til sendemandsmøde i Århus

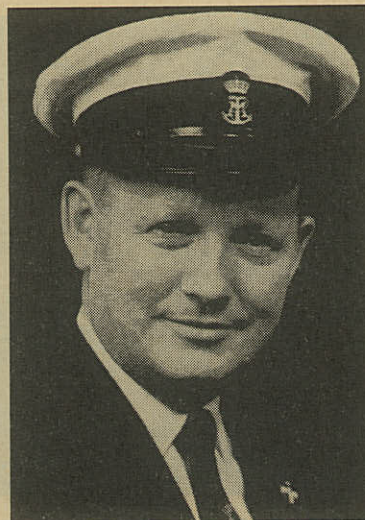
Marineforeningen holdt sendemandsmøde i Aarhus i 1926 og i 1949. Det er saaledes for tredje gang, Aarhus afdelingen i år — i 1966 — kan byde velkommen til vort landsmøde.

Der skal derfor gives et indtryk af årets sendemandsmødeby og dens marineforeningsafdeling.

Århus, hvis købstadsprivilegier er fra 1441, har mange seværdigheder. Vi indskrænker os til at nævne Skt. Klemenskirke (domkirken), købstadsmuseet »Den gamle By«, Marselisborg slot og mindepark. Dette nr. af UNDER DANNEBROG præges af et luftfoto af Aarhus havn, der er inde i en rivende udvikling med stadige udvidelser. Havnen har 10 km kaj med indtil 11 m vanddybde. Der sker noget på Aarhus havn, som har mange oversøiske ruter foruden daglige ruteskibsforbindelse med København og færgefart på Samsø og Kalundborg.

På havnen, hvor Åboulevarden munder ud i Europaplads, bemærker man monumentet for omkomne søfolk under verdenskrigene. Dette søfartsmonument er rejst i 1952 på initiativ af Marineforeningens Aarhus afdeling og med støtte af Aarhus havn og byens borgere. På soklen er indhugget Havnens segl og Marineforeningens emblem samt disse linier af *Hans Hartvig Seedorf*:

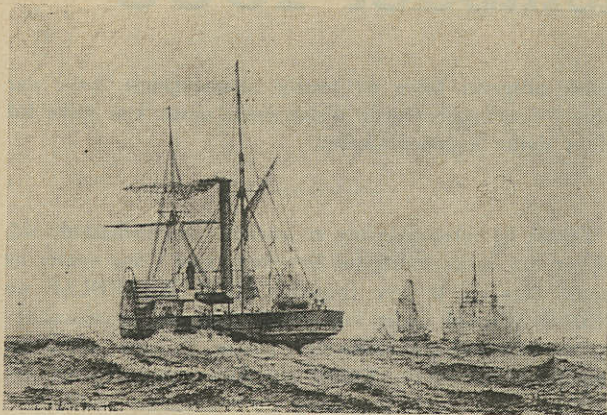
DA DANMARK FALDT FOR FJENDEMAGT,
BLEV DU VOR FRIHEDS FØRSTE VAGT,
OG EVIGT SYNGER BLÆST OG SØ,
USELVISK DÅD SKAL ALDRIG DØ.

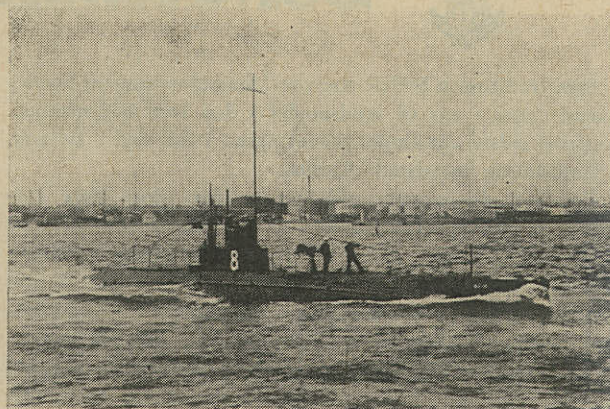
Knud Jacob Birthin

Marineforeningens Aarhus afdeling har gennem årene haft et traditionsrigt virke, hvoraf skal gives et par træk:

Ved vor 40-årsdag i 1950 oprettedes et jubilæumsfond, hvis renter hvert år siden 1951 er anvendt til at hædre en værnepligtig orlogsgast på Marinestation Aarhus. Denne bestemmelse blev fra 1952 udvidet til ogsaa at gælde en vpl. orlogsgast fra det daværende depot-

Kongeskibet ÆGIR 1841—72.

Undervandsbaaden ÆGIR 1914—33.

skib — nuværende skoleskib ÆGIR, der da var blevet adopteret af dels Århus by — dels af Marineforeningens Århus afdeling. Der er således 2 orlogsgaster, der hvert år får overrakt afdelingens sølvbæger for eksemplarisk opførsel i Søværnet.

Vi har det mest udmærkede samarbejde med Marinestation Århus, som bl. a. har givet sig udslag i, at vi hvert efterår på Marinekasernen har haft en både højtidelig og fornøjelig mannefest sammen med Marinestationens personel af alle kategorier. Denne aften plejer at blive indledt med en fælles parade af de værnepligtige gaster og Marineforeningens medlemmer. Derefter skaffes der — naturligvis gule ærter! Det nys omtalte sølvbæger bliver overrakt — og endelig sluttet med en festlig underholdning.

Vort adoptionsskib, skoleskibet ÆGIR, som vi også har et frugtbart samarbejde med, skulle have anløbet Århus i forbindelse med sendemandsmødet; men en uforudset dokning har desværre bevirket, at ÆGIR først kommer i juni.

Århus afdelingen har haft megen glæde af sine maritime foredragsaftener, som hvert år arrangeres med vidt forskellige emner.

Endelig må også anføres, at Århus afdelingens tyveårige, initiativrige skyttelav tæller nogle af vore mest interesserede medlemmer.

Ingen af Marineforeningens mange afdelinger har en historie, der går så langt tilbage som Århus afdelingens.

En kreds af gamle orlogsgaster stiftede således i 1910 selskabet *De danske Marinere*, som senere fik navneforandring til Aarhus Amts Marineforening, som i 1923 ganske naturligt blev sammensluttet med en i 1919 oprettet Århus afdeling af Marineforeningen. Vi er derfor i den pudsige situation, at vi som *forening* betragtet har landets ældste marineforening, mens vi som *afdeling* kun er nr. 24 i rækken. Det er muligt, at man i 1910 og de følgende år kunne være sig selv nok — det var en anden tid end vor. Godt er det, at man omsider fik øjnene op for det værdifulde i fællesskab og kammeratskab med gamle orlogsgaster ikke bare fra ens egen by; men fra hele landet.

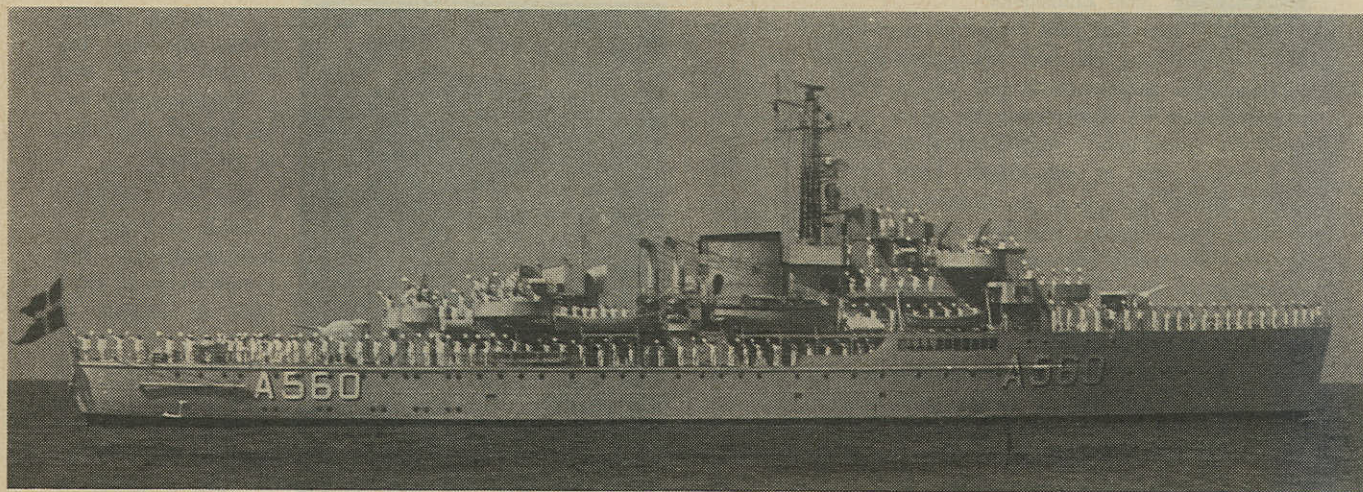
Admiral, Hans kongelige Højhed Arveprins Knud har siden 1929 været Århus afdelingens æresformand. Vi har ofte haft besøg af vor høje æresformand, der omfatter Århus afdelingen med megen interesse og kærlighed. Arveprinsen var selvfølgelig inviteret til det forestående sendemandsmøde i Århus, men har meddelt, at han desværre ikke kan komme på grund af rejse til Grønland.

Til Marineforeningens hovedbestyrelse og til de mange sendemænd med damer skal lyde et hjerteligt og velment:

Vel modt til sendemandsmøde i Århus!

Knud Jakob Birthin.

Formand for Marineforeningens
Århus afdeling.

Skoleskibet ÆGIR paraderer i Athen i anledning af brylluppet mellem Hds. kgl. Højhed Prinsesse Anne-Marie og Hs. Majestæt Kong Konstantin.

Program for Marineforeningens Sendemandsmøde i Århus

LØRDAG - SØNDAG DEN 21. OG 22. MAJ 1966

Alle anmeldelser og henvendelser samt indbetalinger bedes mærket *Marine* og indsendt til *Turistbureauet, Rådhuset, Århus, telf. (061) 2 16 00*. Indbetalingerne kan ske pr. postanvisning, check eller giro (nr. 98 016).

Som anført i de til afdelingerne udsendte anmeldelseskemaer for sendemændene, skal skemaerne snarest og senest den 2. maj være indsendt til *Turistbureauet* og indbetalingerne samtidig foretaget.

For værelsesreservering og anden turistmæssig service betales kr. 2,50 pr. deltager, og ved bestilling af værelser bedes angivet type (prisklasse): *luxus - 1ste klasse - middel og billigste, evt. Motel*.

Programmet er som følger:

For tilreisende gæster vil der være information i *Marinestuen* paa Restaurant »Søporten« i Århus Lystbaadehavn. (tydelige vejviserskilte vil vejlede til mødestedet fra det lysregulerede vejkryds: Nørreport—Kystvejen.) Informationskontoret her vil være aabent lørdag fra kl. 1500—2400, og om søndagen i *Haandværkerforeningen, Klostergade 28, Århus C. Telf. (061) 202 33* fra kl. 0800—0900. Begge steder vil spørgsmaal til Hovedkontoret m. m. kunne modtages til senere skriftlig besvarelse.

Lørdag den 21. maj kl. 2000:

arrangerer Marineforeningens Århus afdeling en kammeratskabsaften paa »Søporten«. Entrébilletter à kr. 5,00 pr. persona kan bestilles forud, som anvist i anmeldelseskemaet samt løses ved indgangen.

Søndag den 22. maj kl. 0930

starter byturen (»Dameturen«) ved *Turistbureauet, Rådhuset, Park Allé* og slutter 2½ time senere ved *Haandværkerforeningen* og herunder besøges med stedkendt fører bl. a. *Domkirken, »Den gamle By«* og *Marselisborg Mindepark*.

Sendemandsmødet afholdes i *Haandværkerforeningen* (adr. se ovenfor). Nærmeste store parkeringsplads er *Bispefortvet* ved *Domkirken*, hvorfra der er 5 minutters gang til *Haandværkerforeningen*, andre parkeringsmuligheder i nærheden findes paa *Klostertorv*, i *Klostergade* og i *Klosterport*.

Sendemandsmødet begynder kl. 0900, men garderoben er aaben fra kl. 0830 og mønstring af samt udlevering af stemmebevis til sendemændene begynder samtidig.

Efter flaghejsning aabnes *Sendemandsmødet* kl. 0900 og dagsordenen er følgende:

1. Valg af dirigent.
2. Aflæggelse af hovedbestyrelsens aarsberetning.
3. Aflæggelse af det reviderede regnskab¹⁾
4. Behandling af indkomne forslag.²⁾
5. Valg af hovedbestyrelsesmedlem.³⁾
6. Valg af 1 revisor og 1 revisorsuppleant.⁴⁾
7. Eventuelt.

¹⁾ Paa grund af Hovedkassererskifte og regnskabsomlægning beklager Hovedbestyrelsen at afslutning og revisionen har trukket saa længe ud, at regnskabet ikke kunne naa at være færdigtrykt inden den angivne frist: 1ste april. Det vil først

kunne foreligge og udsendes til afdelingerne i slutningen af april.

²⁾ A. I henhold til Love for Marineforeningen, § 6, stk. 2, skal Hovedbestyrelsen i aar fremsætte forslag om kontingentets størrelse for det kommende femaar. Der foreslaas et aarligt kontingent paa ialt kr. 10,00.

²⁾ B. Aalborg afdelingen har fremsat forslag om afholdelse af sendemandsmøde i Aalborg 1967.

³⁾ A. Hovedbestyrelsens næstformand, Inspektør *O. H. Maegaard*, er paa valg i aar og har paa hovedbestyrelsens opfordring erklæret sig villig til genvalg.

³⁾ B. I følgende distrikter er i henhold til Marineforeningens love foretaget valg af hovedbestyrelsesmedlemmer (distriktsrepræsentanter) og suppleanter for disse som nedenfor anført:

Distrikt I. Storkøbenhavn:

Genvalg af Københavns afd.s formand, Boghandler *O. Reumert* med Næstformanden i Gentofte afd., Repræsentant *G. Sejersen* som suppleant.

Distrikt IV. Sydsjælland:

Genvalg af Næstved afd.s formand, Kontorbestyrer *E. Nielsen*, med formanden for Vordingborg afd., Blikkenslagermester *Arne Hansen*, som suppleant.

Distrikt X. Midtjylland:

Distriktsrepræsentanten, formand for Silkeborg afd., Afdelingsleder *S. Bøgh-Sørensen* havde frabedt sig genvalg, hvorfor suppleanten, formand for Randers afd., Frisørmester *P. Schytte Hansen* valgtes til distriktsrepræsentant med formanden for Århus afd., Assistent *K. J. Birthin* som suppleant.

Distrikt XI. Jylland NW:

Distriktsrepræsentanten, formand for Ringkøbing afd. Manufakturhandler *Th. Skaaning*, havde frabedt sig genvalg, hvorfor Distriktet har valgt formanden for Morsø afd., Skibbygmester *H. J. Rothaus Larsen*, til distriktsrepræsentant med formanden for Skive afd., Værkmester *Egon Hansen*, som suppleant.

⁴⁾ Den afgaaende revisor, bankfuldmægtig *O. Manhof* har frabedt sig genvalg. Til ny revisor med den afgaaende revisorsuppleant, Direktør *V. Thomsen* som suppleant foreslaas

Efter *Sendemandsmødets* afslutning, forventelig kl. 1300, afholdes en frokost i *Haandværkerforeningens* festsal, hvor der serveres:

1 sild med smør og kartofler
Forløren havskildpadde
Ostesnitte

à kr. 16,50 pr. kuvert ekskl. serveringsafgift.

Efter frokosten vil der kunne serveres kaffe m. m. ved mindre borde i mødesalen.

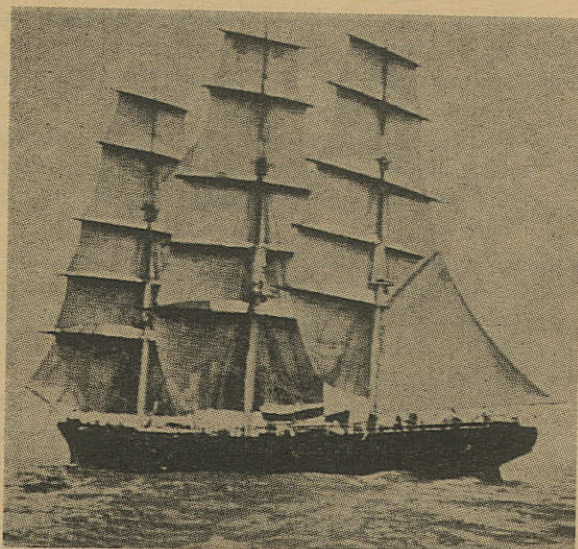
— og saa mødes vi i Århus med godt humør —

CUTTY SARK

ÅRHUS AFDELINGENS STORE CLIPPERMODEL

For godt 100 år siden var der hvert år spændende kapsejladser fra Kina til England med the. Sejladserne udførtes med de såkaldte the-clippere, der var særlig bygget til en så særpræget sejlads, og som sejlede yderst hårdt.

Det gjaldt om at komme først til London, og førstepræmien var 1.000 pund til skipperen, og rederiet fik 1 pund ekstra for hver tons last.

Clipperen for fulde sejl paa de store have.

Vinder-clipperen fik desuden en guldliste om skanseklædningen og en guldhane på stortoppen, og hele mandskabet soled sig i dette gyldne skær.

Den mest dramatiske sejlads foregik i 1866, da ikke mindre end 5 the-clippere gik fra Fuchow i Kina fra samme kaj inden for samme højvande, altså i løbet af 12 timer, og de kom alle til London med mindre end 12 timers mellemrum efter en sejlads på 100 døgn, uden at de havde været i forbindelse med hinanden.

Clipperne ARIEL og TAISTING nåede først til Gravesend med TAISTING en smule foran, efter at ARIEL en tid havde ført.

Da højvandet kom, erobrede ARIEL igen førstepladsen, og den kom først til dokkerne. Men så blev det atter ebbe, og de to konkurrenter ventede utålmodigt på højvandet til den sidste dyst. TAISTING var lidt mindre dybtgående end ARIEL og nåede først til kaj, men skipperen og redere enedes dog om at dele førsteprisen for sejladsen dette år.

I 1870 byggedes CUTTY SARK. Rederen og skipperen, kaptajn Willys, kaldet »Old Captain Tophat«, ønskede et fartøj, der kunne sejle de øvrige clippere sønder og sammen.

CUTTY SARK nåede imidlertid aldrig at sejle med the fra Kina, men i uldsejladserne fra Australien viste den sig alle de øvrige clippere langt overlegen og besejrede dem alle.

Nu er CUTTY SARK lagt op »for godt« som det hedder på sømandssproget. Den er indstøbt i en kæmpemæssig betonblok i London, hvor den ligger som museum, der hvert år besøges af tusinder.

En af de mange, der blev betaget af de spændende betretninger om kapsejladserne med clipperne, var århusianeren Peter Bredal. Han havde været sømand i sine unge år, og indtil krigens udbrud i 1940 havde han sejlet senest som 1. styrmand.

Nu gik han i land og fik ansættelse ved politiet, men han glemte aldrig sin kærlighed til søen.

Bredal var fingernem, og han besluttede at fremstille en model af den navnkundige CUTTY SARK. Modellen skulle være nøjagtig i alle enkeltheder, og det blev den.

Han skaffede sig linietegninger af fartøjet, den mest fuldkomne the-clipper, der nogensinde var bygget, og han konfererede med navigationskolelærere, der selv havde sejlet med clippere, og efter mange forberedelser kunne han påbegynde bygningen af sin model.

Dette var i 1943, men i 1944 måtte Peter Bredal forsvinde til Sverige på grund af sit modstandsarbejde, og først da han vendte tilbage i 1945 kunne han genoptage arbejdet med CUTTY SARK, og i foråret 1946 kunne han lade foretage »stabelafløbning«.

Modellen for fulde sejl over Århusbugten.

Bredals clipper har en kollængde på 2 meter, den er 38 cm bred og har en totallængde på godt 3 meter.

Stortoppen er 1,40 meter over dæk, og brutto-tonnagen er 74 kg, hvoraf egenvægten er 27 kg.

Til fremstilling af sejlene gik tre kvadratmeter lærred. Skroget er af fyr, masterne af det lette White-wood, medens dækket er af pitchpine. Styremaskine og ankerspil er mekaniske.

Bredal brugte ca. 1.000 arbejdstimer til fremstilling af clipperen. Han havde beregnet, at den med 35 kg ballast og 3—4 sekundmeter vind ville krænge ca. 5 grader for fulde sejl, og det slog til.

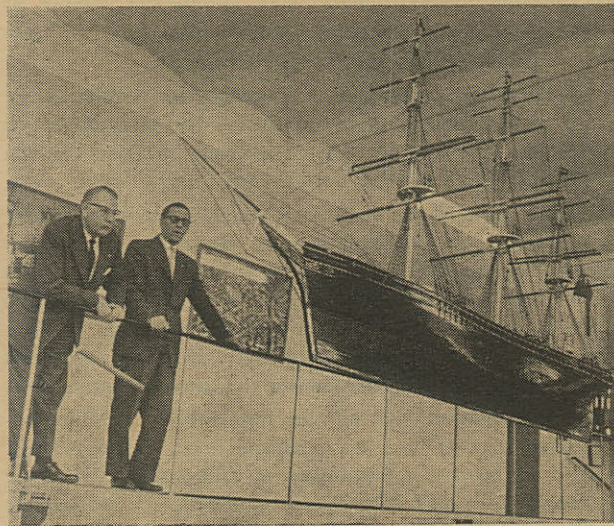
Efter søsætningen på Vejlbj Fed stillede Bredal ror og sejl, og så lod han skuden stikke til søs. Der er godt et par sømil til Molskysten, og Bredal havde beregnet sejlrøtning og tid til landing ved Skødshoved.

Han satte sig ind i sin bil og kørte over land de ca. 50 km til Skødshoved, og i løbet af en kort ventetid kom CUTTY SARK stævrende ret mod land som beregnet og havde dermed bevist sin overlegne sejldygtighed.

Peter Bredal døde i 1954, og hans hustru skænkede den særprægede model til *Århus Marineforening*. En tid var modellen opstillet i skiftende marinestuer, og til sidst endte den på Marinekasernens loft, hvor den forfaldt.

Marineforeningen fik da den gode idé at skænke skibet til afdelingens gode ven, den britiske konsul i Århus, brygger *Vagn Klæbel*, der med tak modtog gaven.

En af landets efterhånden få sejlskibssagkyndige, handagist *Sv. Fischer*, påtog sig en gennemgribende restaurering af modellen, og så blev den ophængt i CERES-bryggeriernes besøgslokale, hvor den hvert år betragtes af ca. 25.000 mennesker.

Århus afd.s overordentlige medlem, Brygger Vagn Klæbel og den afd. formand Villy Kyst ved modellen paa »Ceres«.

Når besøgslederen byder gæsterne velkommen og omtaler bryggeriets virksomhed, giver han også en kort forklaring om CUTTY SARK, og ofte kommer søfolk fra mange nationer til bryggeriet for at beundre den smukke model, der nu har fundet sin endelige placering.

Ved velvilje fra CERES-bryggerierne er det arrangeret således, at sendemændene, der stævner til møde i Århus den 21. og 22. maj i år, kan få modellen at se.

Besøgslokalet på Silkeborgvej 1—3 er åbent for sendemændene lørdag den 21. maj 1966 fra kl. 1400—1800 ved henvendelse til portneren.

Der er sikkert ingen tvivl om, at mange af sendemændene vil benytte sig af muligheden for at se modellen af den the-clipper, som er berømt i sejlerkredse i hele verden, og som den engelske nation er stolt over.

E. Thomasen.

Århus afd.s 2. viceformand.

Har du tænkt over — at der i

Marinehjemmeværnet

ogsaa er plads til *alle* gamle orlogsgaster —

Den 2/4 nedlagde formanden for Marineforeningen, Kommandørkaptajn *K. Hertz* sammen med Chefen for Flaadestation København, Kontreadmiral *H. J. Bahnsen*, repræsentanter for Søe-Lieutenant-Selskabet og en repræsentant for Kystartilleriforeningen kranse ved mindehøjen paa Holmens kirkegaard for de i slaget paa Rheden 1801 faldne fra Søværnet og Hæren.

Marineforeningens Hovedbestyrelse afholdt sit ordinære halvaarlige møde 19/3 — og ved den paafølgende souper blev den jubilerende landssekretær og Hovedbestyrelsens senior-medlem hyldet af kammeraterne.

50 års jubilæum i Kolding

Marineforeningen Kolding afd. fejrede 26/2 sit 50 aars jubilæum under megen festivitas og gjaldende hornsignaler; man havde for tilfældet indforskrevet en vpl. »hornhyler« fra *Søværnets Tambourkorps*, og hans medvirken satte prikken over »i'et«.

Om formiddagen var der reception med gaveoverrækelse paa *Grand hotel*, og samme aften blev festmiddagen celebreret her. Et væld af gaver, hvoriblandt maa nævnes to marinebilleder af *Søren Brunoe* samt et større beløb til anskaffelse af en model af fregatten JYLLAND. Formandens moder, fru *Burcharth*, skænkede et sølvdrikkekrus, et gammelt familieklenodie, og datteren af den tidligere formand, *Strange-Friis* bragte et gl. flintegevær, en signalkanon m. m. Sejlklubben skænkede et smukt dekoreret fajancefad.

Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn *K. Hertz* overrakte en baadsmandspibe i kæde til afdelingsformanden og 40-aarsemblemet til direktør *S. Petersen* og proprietær *Uldal Juhl*, medens konditor *P. Klaaborg*, havnefoged *Fink* og tandlæge *N. Westergaard* modtog 50-aars-emblemet. Grosserer *Chr. Christensen* blev udnævnt til æresmedlem og fik 40-aars emblemet, medens 3 mand modtog 25-aars emblemet. Der var telegrafisk lykønskning fra *H. M. Kongen* som tak for en hilsen. I sin tale dvælede afd.sformanden ved traditionernes betydning og takkede ikke mindst museumsbestyrer *Skov* for gæstfrihed og samarbejde. *KK Hertz* mindedes i sin tale, at i Kolding fandtes et af landets faa civile salutbatterier — i fabrikant *Burcharths* have. Ogsaa Koldings borgmester mødte med en kontant gave til festen, et tegn paa, at byen paa-skønnede Marineforeningens indsats i dens daglige liv.

Distriktsmøder

Distrikt IV, Sydsjælland, afholdt møde 12/2 i Marine-stuen i Næstved, hvor distriktsrepræsentanten og suppleanten blev genvalgt. Iøvrigt drøftedes fællesarrangementer, sommerudflugter o. l. og med henblik paa en forventet kontingentforhøjelse oplystes, at Næstved afd. har forhøjet kontingentet til kr. 20,00.

Sekretæren har tilskrevet de afd., der ikke var repræsenteret ved mødet, om dettes forløb.

Distrikt X Midtjylland, afholdt møde 26/2 i Skanderborg, hvor der var mødt repræsentanter for afd. i Aarhus, Randers, Silkeborg, Skanderborg og Viborg. Distriktsrepræsentanten refererede fra Hovedbestyrelsen og der foretoges nyvalg af distriktsrepræsentant og suppleant. Næste aars mødested fastsattes til Ebeltoft.

Distrikt XI Jylland NW afholdt møde i Struer 19/3 med deltagelse fra samtlige afdelinger: Lemvig, Nykøbing M., Ringkøbing, Skive, Struer, Thisted og Thyborøn. I beretningen berøres ogsaa den forventede kontingentforhøjelse, som man dog mente maatte begrænses mest muligt.

Der foretoges nyvalg af saavel distriktsrepræsentant som suppleant. Næste aars møde henlægges til Bovbjerg arrangeret af Thyborøn afd.

Distrikt VIII Sydjylland, havde indkaldt til distriktsmøde den 2/4 kl. 1500 paa *Grand* hotel i Kolding.

Distrikt II, Sjælland Nord har afholdt distriktsmøde 3/4 i Birkerød med den derværende afd.sformand, *Frank Knudsen*, som dirigent. 8 af distriktets 11 afd. var repræsenteret, kun Holte, Frederikssund og Hornbæk manglede.

Distriktsrepræsentanten, *Hans Pedersen*, Frederiksværk, aflagde beretning om begivenhederne i distriktet i aarets løb og refererede fra hovedbestyrelsesmøderne.

Drøftelserne drejede sig især om den forventede kontingentforhøjelse, regnskabet's forsinkelse, udgifterne til medlemsbladet m. m., herunder ogsaa rent redaktionelle spørgsmaal. Det vedtoges ved afstemning, at distriktet skulle stemme for en kontingentforhøjelse paa 2 kr. ved aarets sendemandsmøde. Aarets sommerudflugt blev fastlagt til beg. af sept. med Hørsholm som mødested og den derværende afd. som arrangør.

Husk — at der, som tidligere meddelt, ikke kommer noget medlemsblad før sept. maaned.

Programmet for det aarlige jubilæarstævne 28/8 kan fra begyndelsen af juli maaned rekvireres fra Hovedkontoret.

En afdelingsformand beder medlemmerne erindre at melde flytning, det sker alt for ofte, at uanmeldte flytninger volder stort besvær for kontingentopkrævere og postvæsen.

Fra Søværnet

Af Viceadmiralens nytårsbudskab til Søværnet citeres:

»Aaret 1965 har bragt en fortsat forbedring af flaadens materiel, og yderligere forbedring vil finde sted med færdiggørelsen af de skibe, som endnu er under bygning.

Følgende 4 nye skibe er saaledes indgaaet i flaadens tal: Torpedobaadene SØLØVEN, SØRIDDEREN, og SØBJØRNEN, samt bevogtningsfartøjet ROTA. Desuden er torpedobaaden SØHESTEN samt fregatterne PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE søsat, ligesom kølen blev lagt til undervandsbaaden NARHVALEN og torpedobaaden SØULVEN. I aarets løb udgik til gengæld 9 skibe og fartøjer, idet 3 øvelsesfartøjer af Ø-klassen overførtes til Marinehjemmeværnet, medens 6 enheder udrangeredes paa grund af alder.

Særlig interesse knytter sig til vore nye fregatter PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE, idet disse skibe delvis erstatter de nu udrangerede fregatter af ESBERN SNARE-klassen, og de vil efter færdiggørelsen kunne gengive Flaaden en alsidig type, som behøves, saafremt Søværnet under alle forhold skal kunne løse sine opgaver.

Naar de igangværende byggeprogrammer er gennemført — antagelig i 1968 — vil en betydelig del af Flaaden være fornyet, men forsvarslovens maal vil dog ikke dermed være naaet, ligesom en del ældre enheder vil pas-

sere aldersgrænsen i løbet af de nærmeste aar. Derfor agter jeg i løbet af det kommende aar at lade udarbejdelse af forslag til et nyt byggeprogram paabegynde.

Mange gode erfaringer er indhøstet i 1965, dels i almindelighed gennem øvelser, dels gennem prøvesejladser med nye skibe, og bl. a. kan nævnes, at de nye torpedobaade af SØLØVEN-klassen nu synes at opfylde de stillede forventninger.

Vor indsats inden for søopmaalingen samt fiskeriinspektions-, stations- og søredningstjenesten er — takket være de nye skibe og fartøjer til disse formaal — øget til gavn for samfundet, ligesom denne tjeneste giver god mulighed for sømandsmæssig uddannelse af personellet. Yderligere indsats forventes paakrævet og vil i det nye aar blive ydet i den udstrækning materiel og bevillinger slaar til. Jeg vil gerne udtale en særlig tak til Marinehjemmeværnet, for den uvurderlige hjælp dets personel har ydet Søværnet i søredningstjenesten.

Den anstrengte økonomiske situation, som Forsvaret befinder sig i, er under overvejelse i det af Forsvarsministeren nedsatte forsvarsudvalg, men en endelig løsning af problemerne synes ikke umiddelbart forestaaende, og nærmere orientering kan derfor ikke gives nu.

Imidlertid paaregnes det, at Søværnet som resultat af de hidtil gennemførte udgiftsbegrænsende foranstaltninger vil kunne løse sine opgaver i det kommende aar med kun faa yderligere begrænsninger ved tjenestesteder i land.

Mange forhold og især den tekniske udvikling stiller dog stigende krav til budgettet, og jeg ønsker, at alt vort personel er opmærksom paa og medvirker til, at Søværnets virksomhed gennemføres med sans for god økonomi, saaledes at de os betroede midler udnyttes effektivt. Forslag, der tilsigter økonomiske forbedringer, bør nøje overvejes af tjenestestederne og fremmes i hensigtsmæssigt omfang.

I det kommende aar vil der fortsat blive udfoldet bestræbelser paa at løse de problemer, som eksisterer med hensyn til Søværnets bygninger og andre anlæg. Først og fremmest sigtes paa bedst mulig udnyttelse af eksisterende faciliteter under passende hensyntagen til vor tids krav, og dernæst agtes forslag til nyanlæg udarbejdet til afhjælpning af manglerne.

Der findes stadig en del alvorlige personelmangler i Søværnet, værst ser det ud i sergentgruppen, og det vil være paakrævet at træffe snarlige foranstaltninger til umiddelbart at afbøde de værste mangler og til at skabe stabilitet paa længere sigt.

Bangsbofortet ved Frederikshavn, som for tiden er anbragt »i mølpose« som led i forsvarrets rationaliseringsbestræbelser, omdannes nu til skole for Søværnets Sergent- og reserveofficerslever.

Til chef for skolen er udnævnt den hidtidige chef for Kattegats marinedistrikt, kommandørkaptajn *E. Budtz*, Frederikshavn.

En af Søværnets tro veteraner, den 800 tons patruljebaad WILLEMOES vendte op under jul hjem til Flaadens Leje efter sit sidste øvelsestogt. 23 aar gammel skal den nu udgaa af Flaadens tal. Sammen med den for nogen tid siden udrangerede HUITFELDT hørte WILLEMOES til i en klasse, der blev projekteret og bygget paa Orlogsværftet under krigen. De betegnedes oprindeligt torpedobaade, fik senere navnet kystjagere, men blev i deres alderdom nedklassede til patruljebaade.

I *KM-Nyt* spørges:

— Gennem flere aar har jeg fra allierede officerer faaet forespørgsler angaaende den korrekte betegnelse for Danmarks Marine, Hær og Luftvaaben, men det er aldrig lykkedes mig fra danske officerers side at faa bevist, om det hedder:

Den kongelige, danske Marine
Den kongelige, danske Hær og
Det kongelige, danske Flyvevaaben.

Kan jeg faa at vide, om vore tre værn virkelig er *kongelige*?

For hvis ikke, er de engelske oversættelser jo en tilsnigelse ...

Da spørgsmaalet — eller rettere svaret — laa udenfor redaktionens rækkevidde, er indhentet svar paa højere sted:

Ifølge Lov om Forsvarets organisation m. v. af 31. marts 1960 er det militære forsvar bl. a. sammensat af:

Hæren
Søværnet og
Flyvevaabnet.

Paa dansk er det saaledes ikke helt korrekt at anvende benævnelsen »kongelig« i den officielle betegnelse for værnene eller dele deraf. Den kongelige Livgarde er dog en undtagelse eller rettere, en senere tilføjelse.

Til daglig brug i NATO-samarbejdet er det imidlertid godkendt, at de danske værn paa engelsk betegnes som: Royal Danish Army (RDA), Royal Danish Navy (RDN) og Royal Danish Airforce (RDAF), ligesom danske orlogsskibe omtales som f. eks.

HDMS BELLONA.

(HDMS = His Danish Majesty's ship).

Denne forskel i benævnelser findes ogsaa i Norge, hvor det paa norsk hedder f. eks.

Sjøforsvaret,
men paa engelsk: Royal Norwegian Navy
(RNorN).

Nyt fra

MARINEHJEMMEVÆRNET

Mellem jul og nytjaar sejlede Fyenske Livregiments rekruttskole fra Jylland, hvor skolen har holdt til i Fredericia siden 1958. For at markere afskeden med hovedlandet blev rekrutterne sejlet hjem til deres egen landsdel med fartøjer fra Marinehjemmeværnet.

Den aarlige konkurrence mellem *Sjövärnsskårens* og Marinehjemmeværnets flotiller paa begge sider af Sundet afvikles i april mellem Ystad og Køge samt i maj mellem Malmö og København. Til den sidstnævnte har Marineforeningens Københavns afdeling udsat en præmie.

Marinehjemmeværnsskolen paa Slipshavn ved Nyborg kan i juli fejre sit 10-aars jubilæum. Skolen, der aarligt besøges af Hjemmeværnsgæster i hundredvis, er installeret i den gamle Marinestation, der blev brugt som saadan under begge verdenskrige, indrettet i de gamle DSB-stationsbygninger, der opførtes som isstation for »Dronning Louises Jernbane« tværs over Fyn i 70'erne, før der var dampfærefart over Store Bælt.

Den første Slipshavns skanse, hvis volde endnu i dag ses ved siden af Marinestationen, stammer tilbage fra 1656 — senere har her ogsaa været vagtskibsstation for Strømtolden i Store Bælt.

Det er første gang i den 100-aarige Marstal Navigations-skoles historie, at mor og søn har siddet paa skolebænken sammen.

Det skete ved det nyligt overstaaede radio-telefoni-kursus, hvor fru Ragnhild Petersen, gift med skibsfører Hans Aage Petersen, Marstal, og deres søn, Niels Aage Petersen, bestod eksamen. Bemærkelsesværdigt er det ligeledes, at de opnaaede nøjagtig det samme pointtal.

Nu kan man sejle direkte ind i værkstedshallen paa Holbæk Skibs- og Baadebyggeri. Man har nemlig udvidet med en hal, der ligger ude i vandet. Hallen hviler paa svære nedrammede pæle, og bevirker, at man ikke behøver at tage alle fartøjer, som skal repareres, paa bedding og transportere dem fra bedding til hallerne paa land.

Journalisternes hæderspris uddeles for første gang

Søfartsmedarbejdernes Klub, hvis medlemmer er søfartsjournalister ved de københavnske dagblade, ved bureauerne og ved provinspressens Københavnerredaktioner, har indstiftet en hæderspris, som skal uddeles hvert aar for en indsats, der i overordentlig grad har virket til fremme af dansk skibsfart og skibsbygning, og de to erhvervsinternationale anseelse.

Billedhuggerinden Lis Hooge Hansen, har skabt en nutidig skulptur, der overrækkes hædersprismodtagerne ved en højtidelighed i næste maaned.

Hædersprisen er for 1965 tildelt skibsfører, kaptajn *Kurt Boysen Brændkilde*, Ravnevej 8 i Kolding og 2. maskinmester *Erik Frede Clausen*, Strandgade 10, Horsens. Under ophold i japansk havn i august 1965 sprang de over bord fra A. P. Møllers *JESSIE MÆRSK* og reddede kvinder og børn efter at en udflugtsdamper var forlist.

Fisker Svend Aage Thunberg, Gudhjem har under fiskeri ud for Gudhjem faaet et usædvanligt stort anker i sit trawl. Det er fire en halv meter. Fligen er to en halv meter og stokken er fem meter lang. Ankeret, som anslaaes til at være over 150 aar gammelt, har ikke været betjent med kæder, men med tovværk.

— Ankeret stammer maaske fra en engelsk korvet, der i 1806 bombarderede Gudhjem samtidig med en engelsk eskadres angreb paa Christiansø-fæstningen. Den engelske korvet, der var kanonerne paa den bornholmske kyst overlegen, blev sænket af nogle Gudhjem-fiskere, der gik ud i en baad og i ly af korvetten fik slaaet store huller i skibssiden, saa den sank, siger toldbetjent Dam Johansen, Gudhjem.

Berl. Tid.

»Fragtfarten« har tidligere kritiseret den fejltagtige benævnelse *Coasters* for mindre motorskibe, idet de skibe, der her er tale om, besejler alle verdenshave og praktisk talt aldrig gaar i *Kystfart*. At begrebet misforstaas, bevises bedst af en annonce i et Københavnerblad, hvor et firma søgte en befragter til coasters paa indtil 2400 tons dw. — altsaa »supercoasters«.

Hvorfor ikke simpelthen kalde det for motorskibe og faa slettet det forkerte udtryk: *coasters*.

Danmarks ældste marinesammenslutning »Dannebrog« fejrede den 31. marts sin 60 aars dag.

Foreningen blev stiftet af fhv. besætningsmedlemmer fra fregatten JYLLANDs togt i 1881, hvoriblandt den kendte tegner og forfatter til folkekomedien »Gutter om bord« Axel Thiess. Han blev foreningens første formand.

Om aftenen var der fest i Forsvarsbrødrenes lokaler.

Gennem generationer har Ærø's hovederhverv været søfart. Skiftende tiders svingende konjunkturer har ikke kunnet nedbryde denne tradition.

De svundne aar igennem har øen hævdet sig smukt paa det maritime omraade, idet der er tilgaaet Ærø saavel mange nye fragtmotorskibe som fiskekuttere og motorfærger. De nyanskaffede skibe har kostet i alt ca. 20 millioner kr. Det største fartøj var motorskibet ERIK BOYE paa 1100 ton dødvægt, leveret til skibsreder Erik B. Kromann, Marstal, fra et hollandsk værft. Baade Sydfyenske Dampskibsselskab og Dampskibsselskabet Ærø fik i 1965 en færge til besejlingen af Ærø, og øens fiskerflaade er vokset til i alt 39 kuttere. De 33 er hjemmehørende i Søby, hvor en større udvidelse af havnen i 1965 blev iværksat dels som følge af kutterflaadens forøgelse og dels foranlediget af den livligere besejling af fragtskibe og færger.

Den amerikanske marine ejer ikke spiritus om bord paa sine krigsskibe — det »hotteste«, man faar om bord, er kaffe. En københavnerinde, der med et selskab besaa amerikanske krigsskibe ved Langelinie, var mest imponeret af en model af hele skibet, der stod i en whisky-flaske. »Hvor maa det have været svært at faa modellen ned i flasken«, sagde hun til orlogsgasten. »Ork, det er intet«, svarede han, »det var meget sværere at faa en flaske whisky om bord!«

Forenings- Meddelelser

Aarhus afd. afholdt sin traditionelle efteraarsmønstring paa Marinekasernen; for 15. gang fik en vpl. overrakt et sølvbæger for eksemplarisk opførsel i tjenesten.

Kongens Lyngby afd. samledes 8/1 til et vellykket torskegilde paa »Lottenborg«.

Odense afd. drog 12/1 med bus til Kerteminde og afholdt sit aarlige torskegilde paa restaurant »Pax«.

Fredensborg afd. afholdt ord. genfs. 3/2, hvor alle valg var genvalg, derpaa kammeratligt samvær.

Roskilde afd. samledes 3/2 til sin 50. generalforsamling. Formanden mindedes de afdøde medlemmer. 25-aarstegnet blev tildelt vognmester E. Jensen; kedeltilsynsmand Victor Nielsen og glarmester Delfs udnævntes til æresmedlemmer. Til bestyrelsen nyvalgte maskinarbejder K. Sølling Hansen. Afd.s forestaaende 50 aars jubilæum 18/5 var genstand for indgaaende drøftelser.

Skive afd. afholdt genfs. 5/2 i Marinestuen paa »Nordstjernen«, genvalg. Aftenen sluttede med spisning sammen med damerne og dans. Skive afd. gør opmærksom paa, at det ikke er den 10. — men den 30. juni at afd. har 25 aars jubilæum. Bestyrelsen har konstitueret sig med værker

fører Egon Hansen som formand, vand- og gasmester H. P. Kristiansen, næstfmd., rør lægger G. Vile, kasserer, ingeniør K. Hørup, sekrt. samt rejsemontør G. Aagaard.

Godthaab afd. genfs. sørgede for genvalg samt nedsatte et byggeudvalg; byggefonden er paa kr. 13.000 og det paa-regnes, at »Lichtenbergs Fond«, der er paa kr. 50.000 i løbet af aaret vil naa op paa kr. 75.000. Fondens lodsedler vil blive forhandlet paa Søfartsmessen i Forum i København i maj.

Silkeborg afd.s genfs. 8/2 afholdtes i forbindelse med indvielse af afdelingens Marinestue paa »La Strada«, centralt beliggende paa byens torv. Afd. har haft en tilgang paa 7 medlemmer, og man begynder at planlægge 25-aars jubilæet i 1967.

Marineforeningens glas forefindes
i to størrelser — lige velegnede
til hver sit formaal —

priserne er dog forhøjet til kr. 9,25 og kr. 7,75 for
henholdsvis de store og de smaa glas.

Hjørring afd.s orkesterforening holdt genfs. 8/2. Der har været en fremgang paa 6 medlemmer, saaledes at musikorpset nu tæller 27 mand. Fra biograffonden var modtaget et tilskud paa kr. 10.000 til anskaffelse af nye instrumenter.

Svendborg afd. holdt genfs. den 8/2 i forbindelse med et torskegilde, hvortil damerne var inviteret. Det vedtoges ikke at udsende trykte meddelelser til medlemmerne, men at avertere kommende begivenheder i dagspressen. Til bestyrelsen nyvalgte røgeriejer Mortensen og 25-aarstegnet blev tildelt skibsfører Elias Møller.

Odense afd.s genfs. fandt ogsaa sted 8/2 — ingen kommentarer.

Næstved afd. benyttede ligeledes 8/2 til ord. genfs. I beretningen omtalte formanden FLORAs besøg i byen samt aarets forskellige arrangementer. Afd. tæller nu 200 mand. Toldkontrollør Bohn-Jespersen supplerede beretningen med oplysning om, at afd.s formanden, Einar Nielsen, var udnævnt til æresmedlem, hvilket forsamlingen bifaldt ved at rejse sig. Nyvalgt til best. blev elektriker Hans Nielsen og postass. Poul Jørgensen.

Gentofte afd. holdt genfs. 9/2. Pr. 1. jan. er udarbejdet en ny medlemsfortegnelse vedlagt giroindbetalingskort til kontingentet, som er kr. 20.

Københavns afd. holdt genfs. 10/2. Ved enstemmighed toges beslutning om nedlæggelse af afd.s musikkorps, en meget beklagelig beslutning, men udgifterne til korpsets opretholdelse stod ikke i forhold til nytten deraf — men gennem de mange aar har musikkorpsen paa forskellige maader været en betydningsfuld faktor i foreningslivet.

Kontingentet for 1966 fastsattes til kr. 22 — og for 1967 ligeledes kr. 22 + en event. forhøjelse vedtaget paa aarets sendemandsmøde.

Kalundborg afd. havde god tilslutning til sin genfs. 12/2, hvor 4 nye medlemmer blev hødt velkommen og fik overrakt emblem. Til den paafølgende skafning mødte damerne, saaledes at aftenen kunne slutte med en svingom. Efter lang tids søgen er der tilbudt afd. et lokale paa Grand hotel, hvor man er i gang med at indrette en Marinestue.

Randers afd. holdt genfs. 12/2, hvor formanden aflagde en indholdsrig beretning, kassereren aflagde et særdeles fint regnskab, skibsmægler *Urup Skov* nyvalgtes til næstformand og der blev hvervet besætning til aarets fastelavnsbaad. I »Amtsavisen« saas et notat om, at referenten havde glædet sig over den flittige brug af sangbogen — og over hvor kraftigt, der blev sunget med paa de gamle sange.

Den 21/2 krydsede Fastelavnsbaaden gennem Randers by med et resultat paa kr. 2.300.

Bogense holdt som den 3. afd. genfs. 12/2. Til bestyrelsen genvalgtes *A. Vestergaard*, formand og *Ejler Pedersen*, næstformand. Til genrejsning af flagmasten ved Bogense havn bevilgedes kr. 500.

Nakskov afd. samledes til genfs. 15/2. Et forslag fra bestyrelsen om en kontingentforhøjelse til 15 kr. blev forkastet, medens et modforslag fra generalforsamlingen paa kr. 20 (10 kr. pr. halvjaar) blev vedtaget enstemmigt. Genvalg. *Semberg* fik paa denne aften overrakt 40-aars emblemet.

Hørsholm/Rungsted afd. havde genfs. 17/2. Genvalg. Det vedtoges at afholde en foraarsfest 30/4 paa hotel »Bakkehave«.

Kongens Lyngby afd. valgte paa sin genfs. 17/2 *Valdemar Olsen* til formand efter *Ejnar Brolykke* som ikke ønskede genvalg, men blev udnævnt til æresmedlem som tak for hans betydningsfulde indsats gennem 10 aar, ikke mindst ved gennemførelsen af ændringerne i Marineforeningens love. Sekretæren *K. Herløv-Larsen* blev afløst af *Axel Hauberg* og *Chr. Høgholm* indtraadte i *Valdemar Olsens* sted.

Fra »Flottans Män« forelaa indbydelse til aarsfest 19/3.

Nykøbing Sj. og Omegn samledes lørdag emd. 19/2 til ord. genfs. Genvalg. Samme aften afholdtes en vellykket fastelavns- og pakkefest paa Hotel »Odsherred«.

Bornholms afd.s formand, *Sigurd Andersen*, kunne paa genfs. 19/2 oplyse, at afd. i aar ville kunne hylde 4 10-aars jubilarer og 25 femogtyve-aars jubilarer. Der var god medlemsfremgang, men 5 gode kammerater var i aarets løb gaaet bort og ville blive savnet i kredsen.

Marineforeningens Skyttelav, København, samledes efter en gang gode gule ærter og pandekager til ord. genfs. 22/2.

Viborg afd.s formand, *E. Nørhaven*, indledte genfs. 28/2 med at mindes 2 afdøde kammerater, skotøjshandler *A. Köhl*, der havde været med til at stifte afd. og plante-skoleejer *H. J. Nielsen*, samt berettede, at arbejdet gik støt og godt, medlemstallet var 90. Det vedtoges enstemmigt at udnævne afd.s tidligere formand, *Peter Vindum* til æresmedlem og saa godt som enstemmigt at forhøje kontingentet til kr. 25.

Horsens afd. startede 28/2 sin genfs. med torskespisning under god tilslutning, 3 medlemmer fik overrakt 25-aars-emblemet. Formanden aflagde en fyldig beretning, der ligesom regnskabet — enstemmigt blev godkendt. Genvalg. Under stor forstaaelse blandt de tilstedeværende droftedes en kontingentforhøjelse fra næste aar.

Saxkøbing afd.s formand, bagermester *F. Schultz* havde frabedt sig genvalg, hvorfor genfs. 1/3 valgte toldbetjent *Knud Andersen* til ny formand. Kontingentet blev forhøjet til kr. 15 og der sloges til lyd for sammenkomster med andre afd. og distriktsreprs. *Semberg* opfordredes til at arbejde herfor. *Semberg* takkede den afgaaede formand, fordi han i sin tid var traadt til, da afd var ved at gaa i staa.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

Stevns afd. har afholdt genfs. 2/3 med paafølgende fællesskafning. Afd.s tidligere formand, depotejer *Kirkebye*, var kommet til St. Heddinge for at dirigere genfs, som han ledede paa mønsterværdig maade, saaledes at man hurtigt kunne gaa videre i programmet og hygge sig i den dejlige Marinestue.

Silkeborg afd. deltog 5/3 i en lokal fællesskydning.

Fredensborg afd. afholdt 5/3 stiftelsesfest i Asminderød kro, der indledtes med et meget interessant foredrag af Orlogskaptajn *Bork*, derefter var der kaffebord og dans, men tilslutningen var dog for ringe.

Frederiksværk afd. holdt sin aarlige stiftelsesfest 5/3 under stor tilslutning og med mange gæster fra Hørsholm/Rungsted, Birkerød, Hillerød og Hundested. Endvidere saas Marineforeningens formand, *KK Hertz* samt formanden for Godthaab afd., ligesom *KK Marckmann*, Chefen for Avderød, med frue var mødt. Musikken blev leveret af et »Marineorkester« fra Eksercerskolen. Lotteri og pilekast gik om hinanden, mesteren i det sidste blev for 3. gang i træk mester, ligesom hans kone blev damemester.

Hjørring afd. har fulgt Glostrup/Taastrup afd.s eksempel, de holder ikke længere generalforsamling, nej de raske gutter mødtes 7/3 naturligvis til admiralforsamling.

Kerteminde afd. har afholdt genfs. i Marinestuen med godt besøg. Genvalg. Til ny skibssergent valgtes — da den gamle var syg — *Jørgen Jørgensen*. Det blev foreslaaet at søge afholdt fest paa Kongens fødselsdag sammen med Garderforeningen og Forsvarsbrødrene.

Kerteminde afd.s skyttelav holdt genfs. samme aften. Det vedtoges at genoptage skydningerne, som p. g. af banemangel har været midlertidigt standset, men nu er der givet tilladelse til at skyde i den nye skolekælder.

Randers afd. var 5/3 til »Katteskydning« og gule ærter — een af de gode, gamle aftner.

Gentofte afd. holdt møde 9/3, hvor *OK J. F. Bork* fortalte: »Nyt om Søværnet«, ligesom der blev vist film om Søredningstjenesten og Fiskeriinspektionen.

Helsingør afd. genfs. 10/3 nyvalgte Baadudlejer *K. Andrés* og bager *Johny Olsen* til best., iøvrigt genvalg — og der sluttedes med fine gule ærter.

Glostrup/Taastrup afd.s skyttelav afholdt »Admiral-forsamling« 10/3 i »Kahytten«.

Kongens Lyngby afd. mødtes paa Kongens fødselsdag til kammeratskabsaften i Marinestuen paa »Lottenborg«.

Marstal afd. har afholdt sin ord. genfs. — genvalg.

Bornholms afd. afholdt »Kongefest« 12/3, hvor ca. 120 medlemmer med damer havde givet møde til fællesspisning med paafølgende dans. Formanden udnævnte et af de ældste medlemmer. *Axel Holm* til æresmedlem, uddelte 40- og 25-aars emblemer og bød 24 nye medlemmer velkommen. Kaptajn *Kyhn* talte for damerne og flere af de ældre for foreningen.

Hjørring afd. afholdt 12/3 sammen med Forsvarsbrødrene og Kystartilleriforeningen en vellykket Kongefest. Der blev talt for Kongen og damerne af Forsvarsbrødreformænd, Kystartilleriforeningens formand talte om Soldaterforeningernes tilknytning til forsvaret og Marineforeningens formand udtrykte haabet om, at Kongefesten maatte blive en aarlig tradition i Hjørring.

Hjørring afd.s energiske formand, *P. Torpegaard*, maatte lægge op p. g. af manglende tid, ny formand blev *Ib Hørstrup* og nyvalgt blev *Arne Jacobsen*.

Ringkøbing afd. fejrede 12/3 25 aars jubilæum ved en fest paa Hotel Ringkøbing. Efter flaghejsning bød formanden velkommen spec. til gæsterne; Marineforeningens formand *KK K. Hertz*, kapt. *P. C. Mouritsen*, overtoldvagtm. *V. Frederiksen*, formændene for soldaterforeningerne i Ringkøbing og gæster fra distrikt XI. Derpaa blev jubilæarerne pebet op paa dækket, der var 12 ialt, hvoraf de 8 var mødt, og *KK Hertz* overrakte dem 25-aars hædersemblemet. Derefter blev 4 nye kammerater optaget og fik emblemet overrakt af afd.sformanden. Ved den efterfølgende skafning fik afdelingen en baadsmanspibe i kæde som gave fra Hovedforeningen. Den vellykkede fest sluttede med dans paa agterdækket.

Frederiksberg afd. har afholdt genfs. 14/3 i sin Marinestue.

Københavns afd. tilbragte 15/3 »en aften hos Skytte-lavet«. Der blev skudt, under stor jubel af mange utrænede. Der blev spillet kort og ved »Busserne« viste et medlem (»Bryggeren«) farvefilm fra en rejse gennem mange lande. En god aften, hvortil der burde være kommet mange flere.

Frederiksværk afd. holdt genfs. 17/3, hvor Maskinmester *Nørrevang* nyvalgtes til best. Fra det ophævede *Hærens Krudtværk* er som gave modtaget 10 Dannebrogflag, samt et norsk, svensk, finsk og islandsk flag.

Holbæk afd. samledes til genfs. i Marinestuen 17/3 med forudgaaende fællesspisning.

Aarhus afd. var 18/3 indbudt af Aarhus sejlklub til foredrag af Kaptajn *Knud E. Hansen*: »50 aar som sejlskibs-sømand«.

Randers afd. mødtes til vinterafslutningsfest 19/3, hvor 40-aarsemblemet blev overrakt til montør *Sv. Løntoft*. Der var fin stemning, sangbogen blev næsten slidt op og man morede sig over et »kinesisk lotteri«, hvor præmierne i denne maritime forsamling bestod af »vaade varer«.

Glostrup/Taastrup afd.s skyttelav har afholdt en vellykket »Katteskydning« i »Kahytten« 19/3.

Padborg/Graasten afd. har afholdt sin aarlige genfs.

Aarhus afholdt 24/3 ekstraord. generalforsamling, hvor Lokomotivfører *H. P. Christensen*, tidl. næstformand, og tidl. Hovedbestyrelsesmedlem og formand for Morsø afd., *C. P. Mouritsen*, blev udnævnt til æresmedlemmer; 5 medlemmer fik overrakt 40-aars emblemet og 3 mand fik 25-aars emblemet. Iøvrigt fejrede man 25 aaret for oprettelsen af afd.s første Marinestue, hvorfor afd.s formd. *Birthin*, gav et historisk overblik.

Silkeborg afd. deltog 27/3 i en teateraften, som sædvanlig ved Odders amatører.

Kolding afd. afholdt genfs. 31/3, ved hvilken lejlighed jubilæumsgaverne var udstillede og i samme anledning blev der serveret meget billige, men særdeles gode stegte aal.

Marineforeningens Københavns afdelings Musikkorps

Efter 23 aars udmærket tjeneste til gavn og glæde for Marineforeningen nødsagedes Københavns afd. til paa sin generalforsamling — hovedsagelig af økonomiske grunde — at lade sit musikkorps gaa i hi, det blev saa at sige »lagt i mølpose« — for om tiderne skulle bedres, atter at kunne genoptage sit udmærkede virke. Denne højst beklagelige, men forstaaelige beslutning vil føles mærkbart ikke blot i afdelingen selv, men ogsaa rundt om i andre afdelinger, sejlklubber og foreninger m. m., hvor korpset paa udmærket maade med sine toner har blæst til samling om Marineforeningens idé.

I 1943 oprettede direktør *Folmer Larsen* et drenge-musikkorps, bestaaende af 20 drenge i alderen 12 til 18 aar, disse var saa vidt muligt sønner af foreningens medlemmer og oplærtes af musikdirigent ved den kongelige Livgarde, *Kai Nielsen*. Øvelserne afholdtes 2 gange om ugen i Københavns Navigationsskoles lokaler, som velvilligt var stillet til raadighed til dette formaal.

De meget betydelige omkostninger ved anskaffelse af instrumenter, noder og uniformer samt den første undervisning, flere af drengene havde aldrig spillet før, blev udelukkende afholdt af direktør *Larsen*, og det maa erkendes, at musikkorpset har haft stor succes overalt, hvor det har assisteret. Forskellige provinsafdelinger har haft musikkorpset paa besøg flere gange, naar det har været muligt, men i betragtning af, at musikerne var lærlinge eller skoleelever, som skal have tilladelse til rejse, har det været umuligt at imødekomme alle anmodninger udefra, selv om ledelsen og ikke mindst drengene hellere end gerne vil efterkomme alle indbydelser. De har dog spillet ved flere sammenkomster baade her i København, bl. a. ved Sendemannsmøder og andre store fællesarrangementer, samt i Marineforeningens afdelinger ude omkring i landet, ja endog 2 gange i *Flottans Mäns* Malmøafdeling.

Paa samme maade har musikkorpset deltaget ved de aarlige Jubilarstævner paa Holmen, hvor de flinke og dygtige unge mennesker i høj grad har medvirket til at give denne store dag, hvor gamle orlogsgaster fra hele landet samles til jubilæumsfest, et smukt og festligt præg.

Marineministeriet har — ved selv at benytte musikkorpset ved genindvielsen af Søofficersskolen i januar 1946 — anerkendt dets dygtighed.

Drengene var iklædt uniform som orlogsgaster, dog med særlige distinktioner paa ærmerne, ligesom der i huebaandet læstes *Marineforeningen*, og kokarden var erstattet af Marineforeningens emblem, for derved at adskille de unge mennesker fra de indkaldte værnepligtige.

Siden begyndelsen af 1947 har Københavns afdelingens medlemmer erlagt et ekstrakontingent paa 3 kr. udelukkende til imødegaaelse af udgifter, nyanskaffelser af instrumenter, noder og uniformer m. v. Dette bidrag er gang paa gang blevet forhøjet og derved blevet en ekstraforhøjelse af kontingentet.

Senere har korpset faaet sine medlemmer fra andre og ældre kredse, ligesom deres faglige kunnen bedredes, dygtige som de var i sammenspil.

Her bør ogsaa omtales, at musikkorpset medvirkede den 5. maj 1946 ved et svensk-dansk Marineforeningsstævne i Taarnby paa Amager, og ligeledes ved Marineforeningens mindefest den 2. april 1951 for Slaget paa Rheden.

Heller ikke den veloplagthed, hvormed de unge musikere prægede det meget vellykkede 2-dages sendemandsmøde paa Bornholm i 1959 maa glemmes. De københavnske sejlklubber m. fl. har gennem aarene ogsaa gjort flittig brug af musikkorpset, og da det i en sen aftenstund trak op for fuld musik paa Langelinickajen ved M/S HANS BROGES afgang til Sønderjylland med de danske Soldaterforeningers repræsentanter til festen paa Dybbøl 18. april 1964, gav det *Marineforeningen* ved denne gestus et godt omdømme blandt Landsoldaterne.

Musikkorpset medvirkede ligeledes ved Marineforeningens 50-aars jubilæum i 1963 og spillede her for første gang »Marineforeningens Jubilæumsmarch« skrevet til lejligheden af komponisten *Jan Mægaard*.

I hele sin opbygning og med sine begrænsede muligheder for i det store og hele at kunne virke udenfor det egentlige København var musikkorpset alene henvist til afdelingsplan: det kunne aldrig blive et fælles landsforetagende, som havde mulighed for at komme og spille overalt i vore afdelinger — hvor gerne de end ville.

Men trods alt, saa skylder *Marineforeningen* megen tak til *Københavns afd.*, som i saa mange aar med store økonomiske ofre har opretholdt sit musikkorps.

Det er kun at haabe, at tiderne engang vil ændre sig, saaledes at korpset vil kunne genopstaa, dets midlertidige ophævelse vil efterlade et savn, som *Hjørring afd.s* musikkorps som det eneste tilbageværende maa klare efter evne og formaan.

-del.

Vore Marinestuer 1966

Der har tidligere her i bladet været efterlyst en adressefortegnelse over Marinestuerne, den første opfordring var der kun nogle enkelte, der reagerede paa; den 2den efterlysning har givet bedre resultat, omend den langtfra er fuldkommen, men ved at bringe de oplysninger, der er indkommet, kan maaske flere lokkes frem, saaledes at der senere kan bringes en mere fyldig oversigt.

Listen er skematisk, hvor oprettelsesaar er kendt, er dette vedføjet i parentes.

<i>Fredensborg</i>	Asminderød kro, Fredensborg. Tlf. (03) 285 Fredensborg 2. (1950) Har tidligere været paa »Landevejskroen«.
<i>Frederiksberg</i>	»Lindekroen« Roskildevej 35, Valby.
<i>Frederiksværk</i>	Hotel »Skovlyst«, Torvet. Telefon (03) 345372.
<i>Hals</i>	Hals Hotel (1948). Telefon (081) 426 11 5. Marinestuen her er omtalt og afbildet i Turistbrochuren over Hals.

<i>Haslev</i>	Jernbanhotellet i Haslev. Telefon (03) 695325. (1937). Der har tidligere været Marinestuer paa forskellige steder i byen.
<i>Hjørring</i>	Hotel »Postgaarden«, genopstaaet i ny skikkelse, da Marinestuen med alt inventar gik til ved hotellets brand.
<i>Holbæk</i>	Hotel »Strandparken«, Kalundborgvej. Telefon (034) 35 616. (1963). Der har siden 1941 været Marinestuer forskellige steder i byen.
<i>Kolding</i>	»Grand« Hotel, Jernbanegade 54. Telefon (055) 22 0 22. (1961). Fra 1932 til 1961 var der Marinestue paa Hotel »Skandinavien« paa Kolding Havn.
<i>Kongens Lyngby</i>	Restaurant »Lottenborg«, Lottenborgvej 14. Telefon (01) 87 00 16. (1945).
<i>København</i>	Restaurant »Kongens Have«, Kronprinsessegade 13. Telefon 11 13 04. (1958). Siden 1936 har der været Marinestuer forskellige steder i byen.
<i>Marstal</i>	Hotel »Danmark«. (1945).
<i>Næstved</i>	<i>Wieses</i> Hotel. Telefon (03) 72 00 52. Siden 1935 har der været Marinestue i Næstved paa »Bygningen«.
<i>Præsto</i>	Hotel »Svend Gønges Kro«, Adelgade 82. Telefon (03) 795 27. »Aabent hus« den første mandag i hver maaned. (1965).
<i>Randers</i>	Marinestue nr. 1 oprettet i 1927 og var i mange aar beliggende i »Gl. Toldbod« ved havnen. Efter 5 aar paa hotel »Gudenaa« i 1964 flyttet til »P. Smeds Hotel«, Burckesgade 4. Telefon (064) 20 47 29. Paa grund af pladsmangel er en samling billeder af gamle Randersskibe m. m. op hængt paa Sømmandshjemmet, Østervold 42, Randers.
<i>Ribe</i>	»Weiss' stue«, Torvet. Telefon (054) 20 7 00.
<i>Ringkjøbing</i>	Hotel »Ringkjøbing«, Torvet.
<i>Silkeborg</i>	Restaurant »La Strada«s salon 2, Torvet 1. Telefon (068) 1 1475. Værten, <i>Fl. Kubel</i> , er gammel orlogsgast.
<i>Skive</i>	Restaurant »Nordstjernen«, Nordbanevej 33. Telefon (075) 1 459.
<i>Struer</i>	<i>Carlsens</i> Hotel, Østergade 54. Telefon (078) 50 0 45. (1965). Tidligere fra 1954 paa Restaurant Teglgaarden.
<i>Svendborg</i>	Hotel »Phønix«, (1958). Der har siden 1935 været Marinestue andre steder i byen.
<i>Thisted</i>	Hotel »Phønix«, Frederiksgade. Marinestuen har været lukket et aarstid paa grund af ildebrand, men er nu genaabnet.
<i>Vejle</i>	Vejle Haandværkerforening, Dæmningen 34. Telefon (058) 1 143.
<i>Aarhus</i>	Restaurant »Søsporten«, Lystbaadehavnen, Århus C. Telefon (061) 2 16 67. Der har siden 1941 været Marinestue forskellige steder i byen.

Tilgang af nye medlemmer i jan. kv. 1966

Aabenraa 1, Aalborg 2, Århus 8, Bornholm 17, Ebeltoft 4, Esbjerg 14, Fakse/Fakse Ladepl. 1, Fredensborg 2, Fredericia 1, Frederiksberg 1, Frederikshavn 11, Frederikssund 5, Frederiksværk 4, Gentofte 2, Glostrup/Taastrup 1, Grenaa 5, Hadsund 12, Hals 5, Haslev 1, Helsingør 1, Hillerød 3, Hirtshals 14, Holbæk 5, Hundested 15, Hørsholm/Rungsted 10, Kalundborg 7, Kerteminde 2, Kolding 1, Kgs. Lyngby 1, Korsør 43, København 3, Lemvig 13, Marstal 2, Møen 2, Nibe 2, Nykøbing F. 1, Nykøbing M. 1, Nykøbing Sj. 1, Næstved 9, Odense 1, Padborg/Graasten 3, Randers 2, Ribe 2, Ringkøbing 15, Roskilde 2, Samsø 3, Silkeborg 5, Skagen 24, Skive 8, Slagelse 1, Stevns 3, Struer 4, Svendborg 12, Søllerød/Holte 3, Sønderborg 1, Vejle 3 og Vordingborg 7.

Tilgang ialt 332, afgang ialt 108, altsaa + 224 medlemmer.

So-Skæmt

Skib og hav

— Og da vi saa var midt paa det store og alt andet end stille ocean, sprang skuden læk, og selv om vi stod ved pumperne alle mand i otte dage i træk, var der til sidst saa meget vand i skuden, at det var umuligt at sige, om det var skibet, der var i Stillehavet, eller Stillehavet, der var i skibet, fortalte sømanden.

Marineforeningen gratulerer

- 3/1 Repræsentant *H. Nielsen*, Horsens afd. 70 aar.
14/1 Urmager *Hans J. E. Petersen*, Svendborg afd., 60 aar.
27/1 Skibsfører *J. Anker Nielsen*, Vindeby, Taasinge, Svendborg afd., 65 aar.
27/1 Aut. Vejer og Maaler *K. F. Ahrons*, Horsens afd. 60 aar.
1/2 Snedkermester *G. Højde*, Horsens afd., 70 aar.
3/2 Fabrikant *Carl Christensen*, Klæstrup, Nibe afd., 75 aar.
3/2 Herreekviperingshandler *Aage Løkke*, Frederiksværk afd., 50 aar.
9/2 Depotejer *Hans Govendal Nielsen*, Frederiksværk afd., 60 aar.
13/2 Fabrikant *W. Petersen*, Horsens afd., 75 aar.
19/2 Maskinarbejder *H. Frederik Petersen*, Svendborg afd., 50 aar.
28/2 Direktør *B. P. Lauritzen*, Horsens afd., 60 aar.
1/3 Baadsmænd ved Randers havn *S. Juul Møller*, Randers afd., 60 aar.
5/3 Smedemester *Poul Rasmussen*, Holbæk afd. 50 aar.
9/3 Kroejer *Chr. Gade Madsen*, Lundeborg, Svendborg afd., 50 aar.
17/3 *Elohn Larsen*, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
19/3 Redaktør *N. Chr. Christensen*, Horsens afd., 70 aar.
24/3 Somand *Knud H. Whith*, Svendborg afd., 90 aar.
1/4 *Niels C. Hem*, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
1/4 Skibsfører *Skjældbæk Raun*, Skovbostrand, Svendborg afd., 60 aar.
2/4 Snedker *E. H. Hetland*, Helsingør afd., 70 aar.
17/4 Blikkenslager *I. M. Sørensen*, æresmedlem af Skive afd., 87 aar.
19/4 *Poul Albrechtsen*, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
24/4 *Boye Meyer*, Virum, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
26/4 *Glarimester C. O. Hansen*, Horsens afd., 50 aar.
2/5 Vaskeriejer *E. Poulsen*, Horsens afd., 75 aar.
4/5 Malermester *Poul Erik Petersen*, Holbæk afd., 50 aar.
9/5 *Alfred Petersen*, Struer afd., 60 aar.
10/5 *C. H. Christoffersen*, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
10/5 *Erik Malling Hansen*, Virum, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
11/5 *Chr. Møller-Pedersen*, tidl. formand for Kongens Lyngby afd., 70 aar.
12/5 Landsretssagfører *K. Rønnow*, Aarhus afd., 65 aar.
15/5 Maskinarbejder *K. Voss*, Næstved afd., 80 aar.
18/5 Bogtrykker *Louis Rasmussen*, Ringkøbing afd., 75 aar.
18/5 Depotindehaver *Th. Hovalt Nielsen*, Randers afd., 50 aar.
20/5 Maskinarbejder *M. Lykkestrand*, Københavns afd., 80 aar.
23/5 Overinspektør *Aage Svendsen*, Holbæk afd., 50 aar.
24/5 *S. A. Schøller*, Københavns afd., 65 aar.
26/5 *Chr. Jørgensen*, Kongens Lyngby, 70 aar.
29/5 Tobakshandler *V. H. Vivild*, Næstved afd., 75 aar.
31/5 Fabrikant *H. Farsø-Rasmussen*, Aarhus afd., 60 aar.
6/6 Blikkenslagermester *M. Frank*, Næstved afd., 50 aar.
8/6 *Gustav Landin*, Bagsværd, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
10/6 Arbejdskonsulent *Jens Christensen*, Næstved, 50 aar.
12/6 *H. A. Andersen*, Kongensbro kro, Silkeborg afd., 85 aar.
15/6 *Anders Chr. Nielsen*, Hover, Ringkøbing afd., 85 aar.
18/6 Cykelhandler *H. Svendsen*, Karrebæk, Næstved afd., 75 aar.
24/6 *Hans O. Bidstrup*, Kongens Lyngby afd., 93 aar.
25/6 Købmand *Otto Petersen*, Svendborg afd., 75 aar.
29/6 *Thorvald Christiansen*, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
29/6 Tomrer *Carl Christensen*, Randers afd., 50 aar.
30/6 Skibsfører *Hans Chr. Hansen*, Svendborg afd., 75 aar.
8/7 Kranfører *H. Bech Sørensen*, Aarhus afd., 75 aar.
9/7 Skræddermester *Per Lampe*, Københavns afd., 65 aar.
9/7 Isenkrammer *H. Berg*, Ringkøbing afd., 60 aar.
13/7 Frisør *H. L. Jensen*, Vedbæk, Holbæk afd., 50 aar.
17/7 Kommandør *P. C. S. Jensen*, æresmedlem af Københavns afd., 75 aar.
19/7 Smedemester *Carl Reincke*, Randers afd., 50 aar.
20/7 *Olfert Boye Nielsen*, Kongens Lyngby afd., 70 aar.
22/7 Lokomotivfører *N. Juul Christensen*, Helsingør afd., 70 aar.
23/7 Bogholder *Kaj Angelo Wilken*, Københavns afd., 70 aar.
25/7 Fiskeskipper *J. Mose*, Ringkøbing afd., 60 aar.
31/7 *S. Sølvsten Sørensen*, Silkeborg afd., 60 aar.
1/8 *Harry Andersen*, Kongens Lyngby afd., 70 aar.
2/8 Skibbygmester *Carlo Nielsen*, Holbæk afd., 50 aar.
7/8 Orlogskaptajn *J. Bilde Jensen*, Københavns afd., 50 aar.
10/8 Bagermester *Th. Olsen*, næstformand i Helsingør afd., 50 aar.
18/8 Mejerist *S. H. Pedersen*, Næstved afd., 60 aar.
25/8 Maskinmester *I. P. Iversen*, Kongens Lyngby afd., 83 aar.
28/8 Værkmester *A. Christensen*, Københavns afd., 70 aar.
30/8 Varmemester *M. Schnell*, Københavns afd., 60 aar.

Københavns afd. har mistet to af sine ældste medlemmer, ingeniør *Gustav Andersen* og restauratør *John Meyer*, begge havde været medlem af Marineforeningen i over 50 aar, men trods deres høje alder saas de dog jævnligt ved sammenkomsterne.

Esbjerg afd.s mangeaarige medlem, fuldmægtig *Emil Hansen*, afgik 7/1 ved døden. Han havde siden afd.s oprettelse i 1922 været et meget aktivt medlem og for sin betydningsfulde indsats var han udnævnt til æresmedlem.

Efterat han var flyttet til Valby gjorde han ogsaa et stort arbejde paa Marineforeningens Hovedkontor, hvor han bl. a. tilrettelagde hele arkiveringsspørgsmaalet m. m. Med ham er en af de gamle støttepiller fra de første aar gaaet bort.

Gentofte afd. har i jan. og feb. mistet to trofaste medlemmer ved dødsfald: Frisørmester *R. M. Rasmussen*, Lyngby, og mekaniker *F. Bertelsen*, Kongens Lyngby.

Esbjerg afd.s medlem, fiskeskipper *Ejner Bjerg Andersen* omkom 17/1 i Nordsoen, da kutteren NINNA NONA blev paasejlet af en hollandsk trawler.

Frederikssund afd.s gamle æresmedlem *J. P. Kragsskov* er afgaaet ved døden 21/1 1966.

Bogense afd.s mangeaarige medlem, Købmand *Carl Emil Christoffersen*, afgik ved døden 8/2 i en alder af 70 aar. Han var et interesseret medlem, som havde skænket mange interessante ting til Marinestuen.

Ebeltoft afd. har mistet sin meget energiske formand, kobbersmed *Engberg Sørensen*, som gennem mange aar med ildhu arbejdede for fregatten JYLLANDS bevarelse. Ved begravelsen 26/2 blev der sendt krans fra samtlige afdelinger i distrikt X.

Aalborg afd.s mangeaarige medlem, redaktionssekretær *Knud Levison* er afgaaet ved døden 78 aar gammel. Han var gennem en aarrække en god pressemand for Marineforeningen, som han omfattede med stor interesse.

ÆRET VÆRE DERES MINDE.

Bog anmeldelser

Som nyttaarshilsen 1965/66 har *Århus Havn* udsendt et interessant historisk arbejde af dr. phil. *Emanuel Sejv*: »Lidt om Lodser og Lodshuse i det gamle Århus«. Heri fortælles om ældre tiders forhold i havnen, om de saakaldte *Litsenbrødre*, om Århus kommunale Lodseri og dets

særstilling sammen med de bornholmske Lodserier inden for dansk Lodstjeneste. Ligeledes fortælles om Århus lodstations bygninger, først den ældst kendte fra 1805 med lysthusagtigt ydre og ombygget i 1862. I 1899 blev den afløst af et nyt muret hus, der i 1926 fik tilføjet en etage. I 1953 blev der paa Pier 3 rejst et nyt lodshus paa 5 etager, hvilende paa 60 træpæle, men allerede i 1955 voksede dette til et veritabelt lodstaarn paa 8 etager med al moderne teknik og komfort for de vagthavende lodser.

Den lille bog er en kulturhistorisk lækkerbisken for sointeresserede.

Århus Handelsstandsforening udsender ogsaa et specielt maanedsbld ÅRHUS HAVN, der foruden interessante maritime oplysninger rummer en oversigt over afsejlinger fra Århus Havn, saavel i rute- som i liniefart.

M. H. Spies, den kendte forkæmper for veteranskibes bevarelse (se U. D. nr. 3, 1964 — spec. vedr. S/S SKJELSKØR) har skrevet en interessant og meget oplysende bog: »Veteran Steamers«, udsendt paa engelsk af CALTEX OIL. Her ristes især de gamle hjulskibe en minde-rune. Man glæder sig over de gamle skibes snurrige profiler i de mange illustrationer og følger med interesse de mange minutiose oplysninger samlet fra nær og fjern. Omend det ikke er fra dampskibenes pionerperiode, saa rummer bogen dog minder om en nu svunden tid, og den vil uden tvivl faa historisk værdi.

Det kan nævnes, at det engelske tidsskrift »Ships monthly« ogsaa bringer en række fyldige artikler om skibe, heriblandt om mange af ældre dato.

I hundreedaaret for »Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866« oprettelse foreligger en fortræffelig beskrivelse af selskabets tilblivelse, historie og udvikling af forfatteren *Jørgen Vibe* og direktør *E. J. Wøldike Nielsen* — fra begyndelsen med en enkelt lille damper til den store flaaede af moderne passagermotorskibe og motorfærger, der i dag sejler under rederiets smukke kontorflag med det kronede posthorn — pudsigt nok ejer selskabet — trods navnet — i dag ikke noget dampskib.

Talrige vanskeligheder har der været at kæmpe mod gennem to verdenskrige, økonomiske kriser, arbejdsstandsninger og senest beslaglæggelse af skibene m. m.

De »store 66-baade« har dog ogsaa i de senere aar vist flaget uden for de hjemlige farvande paa velbesøgte turistrejser, og ikke mindst tilbageflytningen af den fra *Tristan da Cunha* evakuerede befolkning med m/s BORNHOLM i 1963 blev til ære for land og flag, rederi, skib og besætning.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad
Teglgaardshaven . Tlf. 1986
Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus
Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og
transportanlæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI
Tlf. 3 40 00

— han sørger over
musikkorpsets nedlæggelse
i Københavns afd.

BORNHOLM**Skibsprovantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagenzen
 JUVELER, GULDSMED & GRAVØR
 St. Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG

Claus Sørensen
 Esbjerg

H. J. Christensen & Søn
 VAADBINDERI OG TOVTØRRERI
 ESBJERG

»Hotel Spangsbjerg«
 Mødested for marinesforeningens
 medlemmer
 ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

FREDERIKSHAVN

ELECTRA 1/3
 Elektroinstallatørfirma
 Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard
 Kolonial & skibshandel
 Tlf. 63 Frederikshavn

P. CONRADSEN
 Teknisk maskinforretning
 SKIBSARTIKLER — OLIE TLF. 900

Einer Sørensen
 STEVEDORE
 Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET
SVENDBORG
 SKIBSVÆRFT

Carl Antonsen

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen
 & Kryger INGENIØRER

Telf. 118 (3 ledn.) Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Levorsen & Jørgensen
 Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod
 Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING**

Klaaborgs
CONDITORI
 Østergade 18-20

NYKØBING F.

Nykøbing F. Bryghus
 Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET
 N. A. CHRISTENSEN & CO.
 Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET
Bryggeriet „Thor“
 RANDERS

Chas. Mortensen
 SEJL, PRESENNING, FLAG OG
 TELTFABRIK
 Randers Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen
 Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN

Oscar Skougaard
 Aut. installatør Tlf 41345
 Skibradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger
 Sejlmager Alex Jørgensen
 Skagen Tlf. 41423

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion
 v/ Albert Steen - Telf. 57